

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10.—, za ino-
zemstvo D 18.—, dostavljen na doma
D 11.—, na izkaznice D 10.—,
inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini

Cena danesnje šte. 75 para

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 275.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, domo. Tele-
fon št. 24. — SFRS poštnoštevilni
račun št. 11.757.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, petek 24. oktobra 1924.

Leto: V. — Številka: 244.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Konflikt med Francijo in Vatikanom.

PARIZ, 23. okt. Finančni odbor zbor-
nice je z 20 proti 12 glasovom sklenil, da
se črtajo krediti za francosko poslani-
štvo pri Vatikanu.

Vodstvo HRSS proti kralju.

Ostri sklepi današnje seje. — Stranka

ZAGREB, 23. oktobra. Vodstvo Hr-
vatske repub. seljaške stranke skupno
s poslanskim klubom — tzv. hrvatsko
narodno zastopstvo — je na današnji
dopoldanski seji, ki ji je predsedoval
Radić, razpravljalo o političnem polo-
žaju. Seja je potekla v znamenju ostre-
ga stališča proti kralju. O njegovem

hoče pospešiti razpust skupščine.

nastopu v zadnjih dneh je bilo slišati
ekstremne izjave. Iz tega je videti, da
je Radićeva stranka zavzela novo takti-
ko in skuša pospešiti razpust skupščine
ter nove volitve. Resolucija te konferen-
ce je spisana v tako ostrem tonu, da je
malo verjetno, da bi cenzura dovolila
objavo.

Do sobote izide ukaz o volilni vladi.

Davidović ne dobi novega mandata. — Radić si gladi pet za volitve. — Vladni
blok obupal nad samim seboj. — Volilni mandat dobi nacionalni blok.

BEOGRAD, 23. okt. Današnji dopol-
dan ni zaznamoval nobenega novega
odločilnega momenta v razvoju krize. V
radikalnem klubu vlada po večerajšnjem
viharju mir. Radikalci so zelo optimi-
stični in prepričani, da je vladni blok
v skupščini doigran in da prihaja na po-
vršje Pašić v svrhu izvedbe volitev. V
političnih krogih se živahno komentira-
jo izjave g. Radića v večerajšnjem »Slo-
bodnem domu« o Davidoviću. Napadi s
strani g. Radića se smatrajo za zname-
nje, da si je Radić o razvoju krize na
jasnem: da namreč pride do novih volit-
ev. Radić noče za slučaj razpisa volitev
na nobeno stran imeti vezanih rok.

Sefi ožjega bloka so imeli danes ob 9.
uri sejo, ki je trajala do pol 11. ure, na-
kar je šel Davidović h kralju. Avdienco
je trajala do pol 1. ure. Ko je Davidović
zapuščal dvor, je bil napram žurnali-
stom zelo rezerviran in je odklonil vsa-
ko izjavo. Povdaril je le, da ni nič no-
vega in da ni dobil mandata za sestavo
vlade. Med avdienco so se vsi ministri
zbrali v vladnem predsedstvu, tja je pri-
šlo tudi večje število poslancev. Davi-
dović je na kratko poročal o poteku in

izidu avdience, nakar je večina po-
slancev in ministrov odšla. Pri ministr-
skem predsed. so ostali: Spaho, Koro-
šec, Marinković in Petrović, ki so do 13.
ure konferirali z Davidovićem. V razgo-
voru z nekim članom vlade je vaš dopis-
nik dobil vtis, da gre sedaj le še za to,
v kakih obliki naj se podeli volilni man-
dat. Vprašanje je, ali naj vodi volitve
homogena radikalna vlada ali pa ce-
lotni Narodni blok. V zvezi s tem se je
vršila dopoldne v Pašićevem stanovanju
daljša konferenca. Navzoči so bili Jova-
nović, Pribežević, Trifković in Maksimo-
vić; slednjega navajajo kot najresnejše-
ga kandidata za mesto notranjega mi-
nistra v bodoči radikalni vladi. Ob pol
12. uri sta se Jovanović in Maksimović
podala v pisarno skupščinskega predse-
dnika, kjer sta konferirala z Ninčičem.
Trifunovićem in z mnogimi Jovanovi-
čevimi pristaši. Po teh razgovorih je šel
Ninčič k Pašiću in je ostal ondi dobre
pol ure. V informiranih političnih kro-
gih trdijo, da dandanes in jutri še ne bo
definitivne odločitve. V soboto pa bo naj-
brže ukaz o volilni vladi že podpisan.

Borza.

CURIH, 23. okt. (Izv.) Sklepni tečaji:
Pariz 27.25, Beograd 7.50, London 23.42,
Praga 15.50, Milan 22.62, Newyork 520,
Dunaj 0.007325.

ZAGREB, 23. okt. Pariz 362.50—363.50,
London 315.50—318.50, Dunaj 0.00989, Pra-
ga 207—210, Milan 304.50—307.50, Newyork
69.70—70.70.

Doma in po svetu.

† Dr. L. Gregorec. V sredo dne 22. tm.
je umrl v Novi cerkvi pri Celju dekan,
biserni mašnik in kanonik g. dr. Lavo-
slav Gregorec, star 85 let. Bil je svoj čas
državni poslanec in urednik »Sl. Gosp.«
V dunajskem parlamentu je vodil ostro
borbo za jezikovne pravice Slovencev in
je zahteval varstveni zakon za narodne
manjšine. Meseca julija tl. je obhajal
biserno mašo. Do zadnjega hipa je z
vnemo zasledoval politično življenje.
Blag mu spomin!

— Smrtna kosa. V Ljubli je umrl dne
21. tm. 36letni trgovec in gostilničar g.
Anton Rozin. Pokojnik je služboval po-
prej dolgo let v Celju v vojaški službi.
Pozneje je bil uradnik trgovskega pod-
jetja »Sloga«. — V javni bolnici v Ce-
lju je umrla dne 21. tm. 66 let stara Ma-
rija Koprivšek, krojačeva žena na Go-
milskem. Pripeljali so jo tja težko, po-
škodovano od krave, ki jo je nabodla.

— Družabni večer Narodnega bloka
v Celju. Na dan volitev župana v sobo-
to dne 25. tm. se vrši v Celju ob pol 20.
uri slavnostna bakljada po mestu, ki
se prične pred poslopjem mestnega ma-
gistrata. Po obhodu po mestu se poda
narodno občinstvo v zgornje prostore
Narodnega doma, kjer se vrši družabni
večer z raznovrstnim programom.

— Radić se je razjezil v svojem zad-
njem »Slobodnem domu« — na svoje
»hrvatske zastupnike«, ki so se dali od
Davidovića zapeljati, da so glasovali za
Ljubo Jovanovića kot predsednika skup-

ščine. Povdarja, da je predsedstvo HRSS
sklenilo, da se v nobenem slučaju ne
glasuje za Ljubo Jovanovića. Kaj se je
pričel spunt proti Radićevim diktatom?
Hm, hm!

— Požar v Svečini. V ponedeljek 20. tm.
je izbruhnil ogenj v gospodarskem po-
slopju tamošnjega samostana. Zgorela
je kрма in poslopje. Mariborska požar-
na bramba je prišla na lice mesta, a ra-
di pomanjkanja vode ni mogla požara
udušiti. Škoda je velika.

— Katalog letošnjega jesenskega ve-
lesejma v Pragi, ki je izšel v češkem,
nemškem, francoskem in angleškem je-
ziku, je izvrsten adresar trgovine in
industrije češkoslovaške republike. Na-
roči se pri velesejmu v Pragi I., Staro-
mestska radnice.

— V konkurz pojde Banca Adriatica
v Trstu. Odposlaništvu bankinoga uprav-
nega sveta ni v Rimu ničesar doseglo in
je morala banka predlagati prisilno po-
ravnavo, vsled česar je sodišče proglasi-
lo konkurz nad bankinim premoženjem.
Vkljub temu se bo skušala doseči še sa-
nacijska zavoda.

— Najvišji dimnik v Zagrebu je bil
te dni dovršen in sicer na zgradbi mest-
ne električne centrale za južni kolod-
vorom. Visok je 85 m in je višji nego
vsi ostali tovarniški dimniki v Zagrebu.

— Nova planinska koča v Logarski
dolini. Iz Logarske doline nam poročajo,
da je nameravana zgradba Sav. podr.
SPD v tej dolini v surovem stanu že go-
tova in pod streho. Otvorila se bo že
lahko meseca junija 1925. Prebiti je
treba sicer še mnogo težkoč, zlasti iz-
ostajajo iz nekaterih krajev gmotni pri-
spevki popolnoma, daš je nova zgradba
za tujski in turistovski promet velikan-
ske važnosti. Darila sprejema in poja-
nila daje glode opreme sob po interesen-
tih odbornik g. sodni svetnik Fran-
Tiller v Celju.

— Radićevci še vedno v zvezah z bolj-
ševiki. Dunajski poročevalec zagrebske

»Riječ« poroča, da vzbuzujejo Radićevci
še vedno tesne stike z ruskimi boljševiki
in z makedonstvuščinami. Radićev zet
dr. Košutić in pa dr. Maček sta bila
17. sept. tajno na Dunaju in sta se sestala
z boljševičskimi agenti in Macedonci.
Bilo je to baš pred znano Radićevo

skupščino 14. sept. v Zagrebu. Vrnila sta
se v Zagreb v noči od 22. na 23. sept. Dne
3. okt. je bil Košutić ponovno na Dunaju
in je bil naravnost v poslanstvu sov-
jetske vlade. V hotelu »Regina« se je v
posebni sobi sestel z Vasiljem Maljevom
iz Plovdiva. Brez komentarja!

Po velikih zmagah narodne misli v naših mestih. *)

Maribor, 20. oktobra.

Nedeljske volitve v Ptuj so zaklju-
čile narodnostni boj za mesta na ozem-
lju bivše Spodnje Štajerske.

Lahko rečemo, da je po narodni zma-
gi v Ptuj končano važno razdobje naše
lokalne zgodovine. Prekrat je z mogoče-
nim sunkom razmaja in porušil umetne
stavbe nemštva na slovenskem ozemlju.
Kajti kaj drugega so bili takozvani nem-
ški otoki na slovenskem ozemlju kot u-
metno zgrajene trdnjave tujeja naroda,
ki se je polastil narodne, politične, go-
spodarske in kulturne nadvlade. Še leta
1918, v očigled neizogibnem razsulu
avstro-ogrske monarhije, je pisal zdaj
že pozabljeni dr. Delpin v graški »Ta-
gespost«, da bodo nemški meščani znali
pritisniti slovenske kmete na Spodnjem
Štajerskem ob zid, kjer si bodo zlomili
glave. Nekaj mesecev pozneje so morali
nositelji nemškega imperijalizma na na-
ših tleh spoznati in se prepričati, da je
njihov zid izginil. Nastal pa je drug zid,
ki se mu pravi nezavisna Jugoslavija. —
Zaman je bil in je še ves trud, da bi na-
ši narodni nasprotniki napravili vsaj
majhno luknjo v tem zidu. Največji hu-
skači so čez malo časa pobrali šila in ko-
pita in so pustili na cedilo razpršeno in
zbežano vojsko.

Znano je, da je šele stališče nemških
naseljencev v Voivodini, ki žive v dru-
gih razmerah in ki niso naravnost ger-
manizirani, epogumilo ostanke nemštva
v sloveniji, da so se zbrali in nastopili a-
gresivno za takozvane manjšinske pra-
vice. Po neznatnem uspehu pri zadnjih
skupščinskih volitvah je bila njihova
politična meč osredotočena na boj za lo-
kalne postojanke. Predvsem so hoteli
naši Nemci pokazati inozemskim organi-
zacijam za obrambo nemštva, da so naj-
močnejši gospodarski in kulturni centri
na Spodnjem Štajerskem še vedno nem-
ške postojanke. Zato so se z vso ognjevi-
tostjo vrgli v agitacijo za prve volitve v
Mariboru, v Celju in v Ptuj, katerih so
se mogli udeležiti tudi državljani nem-
ške narodnosti. Vsi vemo, koliko so ra-
čunali s pomočjo negovancev nemškega
režima, ki jim oni pravijo »deutsch-
freundliche Slovenen«, mi pa nemšku-
tarji.

Boj je za nami; v vseh navedenih me-
stih so dobile slovenske stranke tako
častno večino, da peščica izvoljenih
Nemcev sploh ne bo nikjer prišla do ve-
ljave. Nemška politična stranka je vzle
gospodarski krinki in spretni agitaciji
na vsej črti težko poražena. Prve svo-
bodne volitve v nekdanjih »nemških«
mestih in z udeležbo Nemcev so za vedno
pokopale nemške upe. Marburg-Cilli-
Pettan: gestern und nimmermehr!

Zmaga narodne misli v Ptuj je tem
pomembnejša, ker vemo, da v tem mestu
ni bilo po prevratu toliko izseljeva-
nja in priseljavanja kot drugod. Vemo
tudi, da je bil Ptuj ognjišče najograbnej-
še izdaje nemškega imperijalizma: šta-
jercijanstva, slonečega na miselni golju-
fiji in moralni korupciji.

Prav v dneh, ki je moralo biti glasilo
Nemcev v Sloveniji »Cillier Zeitung«
zaplenjeno radi nesramnega veleizdajal-
skega članka, so dobili Nemci celo iz
Ptuja krepko zausnico. Neverjetna drz-
nost je, da si po porazih, ki še jih zdaj
skele, drznejo ponatisniti članek nekoga
bavarskega lista, v katerem se bivši
»kulturträger« na slovenski zemlji ogre-
va za odepcevi dravske doline in Mari-
bora od Jugoslavije. Drznost je, ali mi
smo za njo g. Schauerja hvaležni: nje-
gova »Staatstreue« je dobila pravičen
povdarek.

V trenutku, ko zaključujemo sijajen

plebiscit za narodno in jugoslovansko
politiko v nekdanjih nemških mestih, pa
ne smemo prezreti dejstva, da je nemška
politika pač poražena, ni pa uničena. V
vsakem mestu so si Nemci zbrali in utr-
dili svojo legijo. Ali se bodo nemški vo-
lileci res zadovoljili s klavirno vlogo, ki
jo bodo imeli njihovi zastopniki v mest-
nih svetih, to bomo še videli. Ni izklju-
čeno, da se bodo vendarle začele odpirati
oči in bodo — vsaj treznejši — spoznali,
da je nemška politika v Sloveniji brez-
ploden anahronizem, ki Nemcem samim
škoduje, da pa se dajo gospodarski in-
teresi mestjanov lepo zagotoviti v okvir-
ju slovenskih strank. Če bodo tedaj
Nemci v Sloveniji likvidirali proti Slo-
vencem naperjeno agresivno nemško
stranko, bodo lokalne zahteve z razmera-
ni računajočih državljanov nemške na-
rodnosti dobile drug, realnejši značaj. V
boju zoper Slovence pa nemški šoviniz-
em ne more več vzdržati; to so zadnje
volitve jasno pokazale in to smo hoteli
podčrtati.

Nadaljnji razvoj zavisi v veliki meri
od nas samih, od slovenske gospodarke
delavnosti in organizatorične sposobno-
sti. Ugotoviti moramo h koncu še dej-
stvo, da je v boju z Nemci pokazal tako-
zvani žerjavov volilni red zelo dobre
strani in je preprečil, da bi se občinski
sveti v naših mestih izpremenili v tori-
šča narodnostnih preprič. Oblast so si
priborile delazmožne večine, ki bodo
krepko varovale naše narodne in držav-
ne interese na meji. V sedanji prehodni
dobi je to najvišji zakon, iz katerega iz-
vira vse ostalo.

* Ta članek je bil napisan in stav-
ljen že za številko, ki je izšla v ponde-
ljek, pa smo ga morali radi pomanjka-
nja prostora do danes odložiti. Ured.

Mariborske vesti.

Maribor, 22. okt.

Zborovanje trgovcev.

V veliki dvorani hotela »Kosovo« se
je vršilo nocoj od gremija sklicano zho-
rovanje trgovcev, ki pa je zopet poka-
zalo brezbržnost velikega dela trgovcev
za stanovska vprašanja, saj ni bila na-
vzoča niti četrtina vseh mariborskih tr-
govcev. Ostro je treba obsojiti tako ne-
zanimanje; ni dovolj, da se naknadno za-
bavlja čez razne naredbe in zakone, tre-
ba se je pobrigati že takrat, ko se šele
pripravljajo.

Zborovanje je otvoril in vodil pred-
sednik gremija g. Weixl. Odposlanec
Trgovske zbornice g. dr. Pretnar je
obširno govoril o obrtnopravni recipro-
citeti z ozirom na trgovske pogodbe z
Italijo, Avstrijo in Ogrsko. Opisal je
razmere pred, med in po vojni. Gre gla-
sti za nova podjetja inozemcev v naši
državi. Tu mora naše trgovstvo stati na
straži in varovati svoje interese. Trgov-
ska pogodba z Italijo ima določbe, po
katerih so italijanski državljani skoro
enakopravni z našimi. To je lahko naš
trgovini na veliko škodo, zlasti se če ob-
lasti ne znajo ali pa nočejo strogo na-
stopati proti zlorabam. Pri pogajanjih
z Avstrijo in Ogrsko po mora naša dr-
žava našo domačo trgovino ščititi pred
inozemsko konkurenco. Če se dovoli po-
polna reciprociteta, bo to nemogoče. Na
zgodnjih je dokazal govornik, kako se zo-
rabljajo določbe o trgovskih potnikih,
agenturah itd., s čimer se oškodujejo do-
mači trgovci, ki nosijo davčna bremena.
Trgovska zbornica je starija odločne ko-
rake.

Nadaljna točka razprave je bilo
vprašanje delovnega časa v trgovinah.

Ministrstvo za soc. politiko je nedavno nanovo uredilo delovni čas. Ta načrt stopi v veljavo že 1. jan. 1925 in se torej ne da nič več spremeniti. Pač pa se dela na to, da se želje glede delovnega časa uvažujejo pri novem obrtnem zakonu.

G. Weixl predlaga ustanovitev bolniške blagajne za trgovce. Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani sme po podržavljenju sprejemati samo nameščence, zato je potrebna ustanovitev bolniške blagajne za samostojne trgovce in njihove nameščence. Predlog je bil z navdušenjem sprejet.

Končno se je sprejel tudi predlog, da se pri gremiju ustanovi poseben podporni sklad. V ta sklad bi plačal vsak trgovec letno predpisano primerno svoto in zbrane zneske bi gremij razdelil med društva, ki bi vložila prošnje. Trgovci pa bi se s tem odvezali raznih zbirk, s katerimi se jih skoro dnevno oblega. Posamezne sekcije gremija imajo nalog, da se o tem posvetujejo in poročajo na prihodnjem zborovanju.

G. Stevo Tončič je opozoril na predstoječo spremembo carinske manipulacije in je prosil trgovski gremij, naj v tem pogledu nastopa skupno z zvezo spediterjev. Sklenilo se je, da se v svrhu razgovora o tem tudi za trgovstvo zelo važnem vprašanju v kratkem zopet skliče zborovanje.

Upamo, da bo prihodnje zborovanje polnoštevilno obiskano.

Radio v „Ljudski univerzi“.

Obisk predavanja in poskusnega radio-konzerta, ki ga je priredila snoči Ljudska univerza, je pokazal, da ga menda ni znanstvenega predmeta, ki bi trenutno bolj zanimal širšo sloje kot jih zanima najnovejši »čudež«: sodobne tehnike: radio-telefon. Že pol ure pred napovedanim začetkom so ljudje blagajno uprav oblegali Velika kazinska dvorana je bila čez nekaj časa natlačena polna; mladina iz vseh središčolskih zavodov pa je v debeli plasti zasedla galerije. Vsled velikega navala se ni moglo predavanje začeti točno ob določnem času; mnogi so morali oditi, ker niso dobili prostora v dvorani, zakasneli dijaki pa so se naposled brez vstopnice vsuli na galerije. Skratka: »Ljudska univerza« je imela srečen dan, ko bi le bilo več takih!

Na podiju je bil že montiran aparat za sprejemanje električnih valov; visoka antena, poleg nje na mizi aparat s šestimi žarnicami, poleg mikrofona, zadaj baterije. Sprejatelj je bil postavljen ojačevalec, ki nekoliko spominja gramofona. Na črni plošči so bili narisani zagonečni električni valovi. Vse to je vzbujalo v občinstvu radostno razpoloženje in celo nekaj misticizma, ki se rad polasča ljudi, kadar stoje pred tehničnimi »čudeži«.

Med ropotom še vedno prihajajočih je načelnik »Ljudske univerze« g. inž. Kukevce otvoril predavanje in izročil besedo pionirju radijske tehnike v našem mestu g. inž. Dušanu Tomšiču. Ob splošni pozornosti je g. predavatelj razložil najprej zgodovino te iznajdbe, pojasnil osnovne pojme o električnih valovih, seznanil nepoučene slušatelje z radijsko telegrafijo in nje praktično uporabo in se naposled pomudil delj časa pri radijski telefoniji, ki prenaša glasove in zvoke tisoče kilometrov daleč in ki omogoča, da se lahko danes ljudje slišijo po vsem kontinentu. Predavanje je bilo nazorno in poljudno, tako da ga je poslušal s pridom vsak, kdor količkaj razume fizikalne pojave. Predavatelj je nato v širokih potezih označil tudi or-

ganizacijo današnje radio-telefonije. Pri nas so sprejemalni aparati za brezžično telefonijo novost in senzacija, v zapadnih državah — zlasti v Ameriki — pa so se že tako udomačili, da jih imajo v New Yorku celo berači namesto naših lajn. V Jugoslaviji imamo samo eno oddajalno postajo v okolici Beograda, ki pa še ni dospela dalje od poizkusov. Nato je predavatelj povedal, kako si lahko vsak posameznik z nekoliko stroškov in truda privoščiti užitek, da posluša vsak večer koncerte v Nemčiji, v Parizu, v Rimu itd. ter sprejema najnovejšo vesti o dogodkih na zemeljski obli. Končno je še opozoril na pravkar ustanovljeni Radio-klub v Mariboru, ki je začel tudi pri nas gojiti radijsko tehniko.

Koj po aplavzu, s katerim se je občinstvo zahvalilo predavatelju, je nastopil željno pričakovani trenutek: trenutek zračnega koncerta. V nenavadni tišini je zabrnel skrivnostni aparat na podiju, potem ko so zažarele andione žarnice. Bil je napet trenutek, ki prekaša vse, kar so kdaj pričarali srednjeveški čarodeji, vse čudeže alkemije in »kamena modrosti«. Električni valovi teko skozi zidove, stekla, telesa in nosijo glasove, pesmi, glasbo. Morda teko tudi skozi nas in jih ne slišimo: a glej, ko se zbere pojačana energija v anteni, nam mikrofoni pričara daljne glasove, muziko iz Rima, iz Berlina, iz Londona itd. Izginejo ogromne dimenzije: naša ušesa slišijo pevko, ki tisti hip poje na pr. v Rimu.

In res: kmalu se je v dvorani oglasila godba. Električni valovi so jo prinesli iz Vratislave v Nemčiji. Vsa dvorana jo je slišala različno in jasno. Sreča so veselo utripala — kaj vse je pač odkril človeški um! In tako se je potem vrstila točka za točko: nekatere so bile bolj, druge manj različne. Izredno dobro je bilo slišati Breslavo in Rim; v Rimu je neka pevka pela krasno arijo. Dobro je bilo čuti tudi govor iz Rima. Manj razločen je bil Berlin. Še manj pa London; deloma je krivda na atmosferskih motnjah.

Občinstvo je imelo veliko zabave in noben ni zapustil dvorane, da se ne bi čudil radio-telefonu, ki odvarja ogromne perspektive v bodočnost. Z avijatikom in z brezžičnim odposiljanjem zvokov je človeštvo naših dni premagalo zračni ocean in bo to svojo zmago izkoriščalo vedno popolneje. Ali res v lastno dobro, ali pa kot druge tehnične iznajdbe tudi v pogubo — to bomo še videli!

Vsekakor je »Ljudska univerza« prav storila, da je seznanila naše občinstvo s tem epochalnim izumom in g. inž. Tomašiču gre posebna hvala, da je stopil s predavanjem in z aparati pred široko publiko, zlasti pa pred našo mladino! — Naj še h koncu pristavimo, da so aparati francoskega izdelka, dočim je zelo dobre akumulatorske anodne baterije izdelala domača tvrdka »Vatra akumulatore inž. I. in F. Domicelj. Naj bi ta večer mnogo pripomogel k razširjenju radijske telefonije v našem mestu, da ne bomo zaostajali za zapadnimi mesti.

m Smrtina kosa. Umrla je v sredo 22. okt. gospa Katarina Grgič roj. Čuh, žena trgovca, stara 56 let, po dolgi mučni bolezni. Zapušča 6 otrok. N. v m. p!

m Radio-konzert se bo ponovil v soboto. Vsled nenavadnega zanimanja, ki ga je pokazal sinočnji večer, je »Ljudska univerza« sklenila, da se prireditve ponovi. Ker pa bo jutri, v petek, koncert Stojanovič-Apih, ne bo repriza radio-konzerta s predavanjem v petek, kot je bilo snoči razglašeno, marveč v soboto dne 25. tm. v veliki kazinski dvorani. Začetek točno ob 20. (8.) uri.

m Društvo stanovanjskih najemnikov bo v kratkem sklicalo shod, na katerem bo predsednik poročal o poteku velenega kongresa, ki se je vršil dne 19., 20. in 21. oktobra v Beogradu. Natančneje o shodu se bo še posebej sporočilo. Pri tej priliki se opozorijo vsi dosedanjí člani, od katerih zaradi zaostale članarine še nihče dosedaj ni bil izbrisan, da naj v najnujnejšem lastnem interesu takoj vpošljejo zaostalo članarino, ker se je pobiranje na domu izkazalo nemogoče. Uradne ure: torek, petek, nedelja, od 9. do 12. dop. Rotovski trg 1 pritličje.

m Zgodovinsko društvo v Mariboru ima v nedeljo 26. okt. ob 10. uri dopoldne v čitalnici »Študijske knjižnice« (mala kazinska dvorana, I. nadst.) svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo odborovo, sprememba društvenih pravil in volitev novega odbora. Udje in nudje so prijazno vabljeni.

m Ustanovni občni zbor godbenikov v svrhu ustanovitve podružnice »Zveze godbenikov za Slovenijo« se vrši v soboto, dne 25. oktobra ob 16. uri v dvorani hotela Halbwidl in se gg. godbenike naproša, da se polnoštevilno tega zbora udeležijo. — Sklicatelj.

m Stavbeno gibanje. Te dni so pričeli z obnovo magistratnega poslopja. Bil je skrajni čas, zakaj res je že silno slabo — reprezentiralos.

m Veliki zvon stolne cerkve bodo prelihi. Te dni ga spustijo in stolpa in ga zapeljejo v »Zvonoglas«, kjer bo prelit. Poprej pa ga še fotografirajo. Zvon je bil vlit l. 1710 v Celju, »šteje« torej že 214 let.

m Človeške kosti pri stolni cerkvi. Ko so večeraj izkopali tik stolne cerkve jamo, da so pripravili ogrodje za sčemanje razbitega zvona, so našli v jami človeške kosti. Vsled tega so se začele širiti razne govorice, ki so seve sad fantazije. Kakor znano, so bila nekoč okoli vseh cerkva pokopališča. Ko so jih opustili, je še ostalo nekaj »trdovratnih« kosti v zemlji. Tako so tudi v tem primeru odkopali ostanke človeka, ki je bil kdovekaj položen v grob, katerega pa je čas že zdavnaj zabrisal.

m »Straže« v album. Veseli me, da si objavila »stenografski zapisnik« mojega pogovora s klerikalnim študentom. Moja izjava se je sicer glasila nekoliko drugače, pa pri resnicoljubnosti, katero je klerikalno časopisje očitno vzgojilo tudi že v tem klerikalnem študentu, me kaka klerikalna laž več ali manj že davno ne razburja več. Konstatiram samo žalostno dejstvo, ki je razvidno iz »Straže« same, da dotični klerikalni študent »po brezuspešnem prizadevanju« pri tisočih klerikalnih somišljenikov, katere vidi »Straža« v Mariboru, ni našel »usmiljenega srca«, ki bi mu dalo hrano, in je nazadnje prišel v uredništvo naprednega lista. »Straža« sama je dala žalostno spričevalo tisočerm svojim mariborskim somišljenikom. Na vse ostale »Stražine« bedarije reagirati ne smam za vredno in tudi v bodoče ne bom. — Spindler.

m Goljufige. K oskrbniku tovarne mesnih izdelkov W. v Lajtersbergu je prišel neki mož in naročil 20 kg klobas in za 5 kg drugih mesnin. Ko je oskrbnik odšel za trenutek v pisarno, da bi napravil račun, je naročnik popihal z avtom dalje proti severu — v Avstrijo. — K čevljarju Korešu je večeraj prišel neki neznanec in ga vprašal, ali ima kakega sorodnika v Zagrebu. Ko mu je le-ta odvrnil, da ima ondi hčer, mu je neznanec povedal, da je prinesel od hčeri pisamo, ki pa ga je pozabil doma. Obljubil je, da ga bo brž prinesel in si je na račun čevljarjeve prijaznosti »izposodil« 40 din. O možu pa ni več duha ne sluha.

Slepar je okoli 28 let star, majhne postave in oblečen v sivorjavo obleko.

m V policijskih zaporih umrl. Dne 20. tm. je bil aretiran češkoslovaški državlján Brosch, 67letni starček, ki se je brez dela in silno zanemarjen potikal po hišah in beračil. Radi tega je bil že ponovno zaprt. Ko so ga tokrat zaprli razcapanega in ušivega, so ga dali desinficirati. Kmalu nato pa je starec vsled telesne onemoglosti v policijskem zaporu izdihnil.

m Iz policijske kronike. Straže so vložile nastopne ovadbe: radi tatvine 2, goljufige 2, pijanosti z goljufigo 1, žaljenja straže 2, kaljenja nočnega mira 1, cestno pol. predpisov 3, ogrožanja osebnosti 1, prestopka pol. ure 1. — Mesarski pomočnik A. J. je večeraj razgrajal po ulici in žalil stražnika; kazen ga je že dohitela. — Radi žalitve stražnika je bil tudi ovajen neki kmet iz okolice, ki ga je stražnik pozval, da naj postavi z drvmi naložen voz nekoliko proč od ceste. Mož je tudi navedel krivo ime, a so ga kaj hitro prepoznali.

m Križ je s kolesarji! Zadnjič smo javili, da je bilo okoli 30 avtomobilistov in motociklistov ovajenih sodišču radi prenagle vožnje po mestu. V zadnjem tednu pa je bilo policijsko globljenih tudi okoli 30 kolesarjev. Med njimi je veliko dijakov, ki se po Tomšičevem drevoredu in drugod vozijo na kolesu v šolo. Globljenje dijakov, ki nobenemu ne gre predobro za denar, je nekoliko neprijetno, vendar pa je treba ponovno povdariti, da kolesarji, ki se ne drže predpisov in ne ozirajo na prepovedi, ne zaslužijo posebne obzirnosti. Kdor ima poti na teh mestih, ve, kako nadležni so tudi kolesarji; celo po parku se včasih vozijo. Temu mora biti konec; Maribor ni več idilično mesto vpokojencev, temveč važen gospodarski center. Vsled tega je čas, da bi se vsak kolesar naučil tega, kar mora znati kolesar v velikih mestih: da mestna pota niso dirkališča. Zeleti pa bi bilo, da bi magistrat bolj vidno označil prepovedana pota.

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Četrtek, 23. okt. »Otroci« Ab. A (Prem.) Petek, 24. okt. Zaprt. Gostovanje v Celju. (»Narodni poslanec«). Sobota, 25. okt. »Mam'zelle Nitouche« B. Nedelja, 26. »Zrinjski«. Ab. E.

Začetek predstav. Od danes naprej se začne vse predstave v zimskem času ob 8. (ob 19.30) in ne ob 20. Torej današnja premijera »Otroci« je že ob 19.30.

Poskusni oder. Vsi, ki so se prijavili za »Poskusni oder« naj se javijo v soboto, 25. tm. ob 19.30 pri ravnatelju drame g. Valu Bratina v gledališki pisarni.

Kultura in umetnost.

x Herman Bahr. V večerajšnji notici popravi tiskovno napako: Herman Bahr ni rojen v Berlinu, temveč v Linzu.

Sport.

: MO. Vsem klubom MO, okrožje Maribor, se naznanja, da MO vsled odstopa vseh funkcionarjev ne obstoji več. Radi tega naj se klubi v vseh zadevah obračajo direktno na Ljubljanski nogometni podsavez, Ljubljana. Obenem se klubi ponovno pozivljajo, da se zanesljivo udeležijo po svojih delegatih sestanka klubov, katerega sklicuje odstopivši MO za danes dne 13. tm ob 20. uri v gostilni »Jadrane« Maglica na Rotovškem trgu.

MALA OZNANILA.

Pohišstvo

lastnih izdelkov za spalne in je čilne sobe najceneje v zalogi Šercer in drug, Maribor, Vetrinjska ulica stev. 2. 106

Zgubila se je danes 23. t. m. od 3.—4. ure na potu Frankopanska cesta—Glavni trg—kolodvor ročna torbica z večje vsote denarja, potnim listom in drugimi predmeti. Pošten najditelj naj blagovoli torbico oddati proti nagradi pri lastnici g. Julijani Berce, Radvanijska cesta 9. 2—1

Mlin na prodaj. Leži na prometnem kraju; cena 35.000 Din. Ni treba vsega takoj izplačati. Vprašati v upravnistvu »Tabora«. 2406

Carinski potnik išče primerne službe. Vprašati: Miklošičeva ulica 2. 2405

Dama, ki je dalj časa živila na Angleškem, daje pouk v angleškem jeziku po zelo lahki metodi. Nagli uspehi. Prednost imajo začetniki. Vprašati: Gregoričeva ulica 20/4. dopoldan. 2407

Prodajam veliki živalni stroj Singer po nizki ceni Vičl. Frankopanova ulica 12. 2404 2-2

Krojač in krojačice! Kroje (mustre) izdeluje po poljubnih slikah in po najnovejši modi za dame in gospode. Knafeč Alojz, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2/1. 2373-2

Sveže kisle zelje tudi v glavah najboljšje kakovosti prporoča M. Berdajs, Maribor, Trg svobode. 2408 3—1

Dijakinja se sprejme na hrano in stanovanje s 1. novembrom. Kje, pove uprava. 2410 2—1

Prvovrstni trapistovski sir, la Tilziter sir, izvrstno surovo maslo razpošilja po zmernih cenah mlekarna Karl Laznicky, Dežanovae, Slavonija. 2402 5—1

Na hrano se sprejme več gospev. Einspielerjeva ulica 19. 2393 2—2

Otrok za na hrano se išče Našov v upravi. 2409

Ne pozabi naročnine!

Znižane cene!
POTNI KOVČEKI
torbice iz uenja, gamaše, nahrbtniki v velike izberi
Gonilni jermeni 2297 Dežne plahte
Ivan Kravos, Aleandrova c. 13
Znižane cene!

Flor nogavice
Din. 38.—
Anica Traun, Maribor
Grajski trg 1.
2177

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je preljubljena mamica, oziromaj naša MOJA

Katarina Grgič roj. Čuh

v 56. letu svoje starosti v sredo dne 22. oktobra 1924 ob 23. uri previdena s sv. zakramenti po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se vrši potek dne 24. oktobra iz mrtvašnice na Pobrežje.

Maribor, dne 23. oktobra 1924. 2411

Josip Grgič, trgovec, soprog. — Mirko, Vladko, Stanko, Bogdan, Josipina in Marica, otroci.

Podpirajte Jugoslovensko Matico!